

Příspěvek na péči

Tento příspěvek slouží k financování pomoci při zajištění základních životních potřeb těm, kteří jsou více či méně odkázáni na péči druhých. Z příspěvku je možné „platit“ osobu, která se stará o jedince s postižením/onemocněním. Je jasné, že v případě nemocných trpících axiální spondyloartritidou/ankylozující spondylitidou (axSpA/AS) se bude jednat pouze o ty pacienty, kteří jsou onemocněním vážně postiženi. Je nutné si uvědomit, že na příspěvek na péči není nárok v tom měsíci, kdy pacient po celý kalendářní měsíc pobývá ve zdravotnickém nebo jiném zařízení. Příjemce příspěvku na péči není omezen v pracovním zařazení – a s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu může pracovat bez jakéhokoliv omezení.

Řízení o příspěvku na péči

Žádost o příspěvek na péči se podává na krajské pobočce Úřadu práce (ÚP) podle místa trvalého pobytu. Na základě žádosti poté provede sociální pracovník ÚP sociální šetření, při kterém zjistí žadatelovu schopnost samostatného života v přirozeném prostředí. Z tohoto šetření je zpracován záznam, který se posílá na příslušnou Okresní správu sociálního zabezpečení (OSSZ) dle místa trvalého bydliště. Na OSSZ je zpracován posudek posudkovým lékařem (k tomu si vyžádá aktuální informace o zdravotním stavu od praktického lékaře).

Podmínky nároku na příspěvek

K tomu, aby mohl být nárok schválen, je třeba posoudit míru závislosti – hodnotí se, do jaké míry je žadatel schopen zvládat základní životní potřeby sám. K těmto potřebám patří: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Schopnost vykonat každou z těchto potřeb je jasně definována. Míra závislosti je udávána ve stupních. Osoba starší 18 let se považuje za závislou na pomoci druhé osoby, pokud z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu:

- není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby: STUPEŇ I (lehká závislost);
- není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb: STUPEŇ II (středně těžká závislost);
- není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb: STUPEŇ III (těžká závislost);
- není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné osoby: STUPEŇ IV (úplná závislost).

Výše příspěvku za kalendářní měsíc se liší podle stupně závislosti (stupeň I: 800 Kč, stupeň II: 4 000 Kč, stupeň III: 8 000 Kč, stupeň IV: 12 000 Kč).

Příspěvek na mobilitu

Příspěvek na mobilitu je opakující se dávkou, která slouží k náhradě zvýšených nároků na dopravu osob se zdravotním postižením.

Nárok na příspěvek na mobilitu má osoba starší jednoho roku, která má průkaz osoby se zdravotním postižením (symbol ZTP nebo ZTP/P podle legislativy po 1. 1. 2014), v kalendářním měsíci se za úhradu opakovaně dopravuje a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby. Příspěvek činí 400 Kč měsíčně. Žádost o příspěvek na mobilitu se podává na krajské pobočce ÚP dle místa trvalého bydliště.

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Příspěvek na zvláštní pomůcku je poskytován podle zákona 329/2011 Sb. Nárok na něj má osoba s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, s těžkým sluchovým nebo zrakovým postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a její zdravotní stav nevyklučuje přiznání tohoto příspěvku. Nemocní s axSpA/AS mohou o tento příspěvek žádat, pokud je jejich onemocnění pokročilé a významně je omezuje a pomůcky jim mohou pomoci ke zvládnutí denních činností, pracovních aktivit, vzdělávání, sebeobsluhy, při styku s okolím, ale i k využití v jejich sociálním prostředí. Příspěvek je přiznán za podmínky, že pomůcku nehradí ani nezapůjčuje zdravotní pojišťovna. Je nezbytné upozornit, že k žádosti o příspěvek je potřeba přistupovat individuálně a je nutné vždy pečlivě zvážit zdravotní indikace. Pro nemocné s axSpA/AS platí, že by se měli na možnosti zeptat svého revmatologa a praktického lékaře.

U nemocných s axSpA/AS lze žádat o zvláštní pomůcky určené osobám s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí. Ke zdravotním indikacím patří:

- ankylóza obou kyčelních nebo obou kolenních kloubů nebo podstatné omezení hybnosti obou kyčelních a kolenních kloubů pro těžké kontraktury v okolí;
- ztuhnutí všech úseků páteře s těžkým omezením pohyblivosti alespoň dvou nosných kloubů dolních končetin;
- ve výjimečných případech závažných zdravotních komplikací u nemocných s axSpA/AS – například po zlomenině obratle s následným ochrnutím – je možné využít i další dvě zdravotní indikace: těžké funkční poruchy pohyblivosti na základě postižení tří a více funkčních celků pohybového ústrojí s případnou odkázaností na vozík pro invalidy; funkčním celkem se rozumí trup, pánev, končetina, funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí anebo funkční ztráta jedné horní a jedné dolní končetiny na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí.

Ke zvláštním pomůckám, na které mohou nemocní s axSpA/AS trpící těžkým výše uvedeným postižením příspěvek získat, patří:

- dodatečná úprava motorového vozidla (úpravy vyžadující montáž, např. ruční ovládání, usnadňování nastupování, nakládání vozíku, ...);
- stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC (jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu, nikoliv o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.);
- nájezdové ližiny;
- přenosná rampa;
- schodolez;
- schodišťová plošina včetně instalace (pouze v případě, že odstranění bariéry nelze dosáhnout pomocí schodolezu);
- stropní zvedací systém včetně instalace;
- stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě;
- ve výjimečných, závažných případech: speciální komponenty osobního počítače, schodišťová sedačka.

U nemocných s vážnou poruchou hybnosti způsobenou těžkou vadou nosného a pohybového ústrojí je možné žádat i o příspěvek na zvláštní pomůcku – na pořízení motorového vozidla a speciálního zádržního systému (nikoliv běžné autosedačky). V případě nemocných s axSpA/AS lze o tento příspěvek žádat při zdravotních indikacích uvedených výše.

Řízení o příspěvku na zvláštní pomůcku

Žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku se podává na krajské pobočce ÚP podle místa trvalého pobytu. K žádosti se přidávají formuláře Doklad o výši čtvrtletních příjmů a Prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech. Dále by měla být doložena i předběžná faktura nebo předpokládaná cena pomůcky.

Na základě žádosti požádá krajská pobočka ÚP příslušnou OSSZ dle místa trvalého bydliště o posouzení zdravotního stavu žadatele. Na OSSZ je zpracován posudek posudkovým lékařem (k tomu si vyžádá aktuální informace o zdravotním stavu od praktického lékaře), kde je uvedeno, zda žadatel o příspěvek splňuje některou z indikací pro nárok na požadovanou pomůcku. Příslušná pobočka ÚP poté určí výši příspěvku a žadatel bude vyzván, aby se k těmto náležitostem vyjádřil. Po vypořádání vyjádření žadatele vydá pobočka ÚP rozhodnutí o příspěvku. Lhůta pro rozhodnutí činí 105 dnů. V případě, že s rozhodnutím o příspěvku nesouhlasíte, můžete do 15 dnů podat odvolání k Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím krajské pobočky ÚP. V případě, že nebudete souhlasit ani s výsledkem odvolacího řízení, je možné podat správní žalobu ke krajskému soudu v místě svého trvalého bydliště.

Výše příspěvku může činit maximálně 90 % z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky a maximální výše příspěvku je 350 000 Kč. Pokud je cena pomůcky nižší než 24 000 Kč, příspěvek lze poskytnout pouze v případě, je-li příjem osoby a osob s ní posuzovaných nižší než osminásobek životního minima jednotlivce nebo společně posuzovaných osob.